

Nro 8.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Szent-György Havának 12-dik napján
1793. esztendőben.*

B E T S.

A Bétsi polgároknak múlt vasárnapon tartott vendégségét két nevezetes történetek tették emlékezetessé. Elsőben, hogy a' vendégség előtt audientziára botsátotta ő Felsége a' hivatalosokat, u. m. minden polgári tiszteket, Obesterekkel egyetemben, és minden czéheknek előjáróit. Ki menvén hozzájok ő Felsége belső szobájából, egy meg aranyozott ezüst poharat ajándékozott, 's adott tulajdon kezeivel a' fő polgár mesternek, a' Bétsi polgárok felséges Urunkhoz mutatott rend kívül való hivségeknék és szereteknek örök emlékezetére A' pohárnak külső

H

részén ő Felsége képe vagyon ki verve, a' pohar fedelének belső lapján pedig ez az irás: *Zum ewigen Andenken der besonderen Liebe aller bürgerlichen Innungen, Meister, und Gesellen in Wien, für Ihn, und für Ihr Vaterland, und zum Beweise seiner Gegenliebe und Erkenntlichkeit widmet Frantz der Zweite diesen Becher allen seinen lieben Bürgern 1793.* az az: Minden Bétsi polgári tzehek, mesterek és mester legények különös szereteteknek, mellyet magához, hazájokhoz, és költsönös szeretetének, 's háladatosságának örök emlékezetére ajánlya ezen poharat minden kedves polgárainak II. Ferentz 1793. Kezébe vévén a' polgárságnak szószóllója, a' fő Polgár-mester ezt az atyai kegyességnek nyilván való szerét az ezüst poharat, igen ékes és hathatós beszéddel hálálta meg felséges Urunknak hozzájuk mutatott kegyességét, 's onnan egyenesen a' Redout palotába mentenek. *Második* nevezetes történet e' vala, hogy a' vendégeskedő polgárokat mind a' két Ts. K. felségek meg tisztelték. Mihelyt bé léptek ő Felségek a' palota ajtaján, leg ottan *vivat* kiáltások zengedzenek eleikbe, és meg töltvén az ajándék poharat a' fő polgár mester jóféle borral, buzgóan ivott egészségekért. Ezt is sok *vivat* kiáltás követte. — A' vendégségnek végződése után a' polgári fegyveres házba vitetett, 's ottan tétetett le ez az ajándék pohár, hogy ekképen a' leg későbbi maradékoknak is tudtokra legyen, minémű hiveséggel és szeretettel viseltetnek legyen el húnnyt őseik jó fejedelmekhez II. *Ferentzhez*, és hogy ez minémű kegyelmességgel fogadta legyen el hiv jobbágyai szereteteknek valóságos jeleit, az önkényen való hadi segítséget.

Spanyól Ország.

Végtére a' Madritti udvar is közönséges tétette a' Frantziák ellen inditatott, háborút, mellyet; nemtsak jóvá hagyott a' *Spanyól* nemzet, sőt úgy szólván, maga kívánt és sürgetett. Ki-

váltaképen a' szerentsétlen Frantzia királynak erőszakos halálán indúltanak fel a' lakosok. Valamint az Austriai, úgy a' Spanyol Birodalomban is rendkívül való patriotismust, avagy hazafiúi buzgóságot mutatnak a' polgárok. Az ifjúság is, nem mint málszor, hanem önként veszen hadi szolgálatot. A' papság, uraság, kereskedők, s tehetősebb lakosok sem szánnyák tehetségeiket, hanem summás pénzel segítik fejedelmeknek igyekezetét — A' Tolétumi Érsek, kinek esztendei jövedelme 35 ezer aranyra megyen, megyejében való papsággal együtt egy milliom; a' Ségovia Püspök megyejével együtt egy milliom; nem különben a' Cadixi kereskedők egy milliom aranyat ajánlottanak ezen hadakozásnak folytatására — A' Madritti kalmárok pedig arra kötelezték magokat, hogy ők az egész háború alatt tulajdon költségeken fogják a' királyi testörző seregeket, mellyek 6 batalion gyalogságból és 4 Escadron karabélyos lovaságból állanak, tartani.

Nemtsak Spanyol országban, hanem a' szomszéd Portugalliában is erős hadi készületek tétetnek, mind a' szárazon, mind a' vizen — A' mint a' hir repül, Extremadurának *Cascaes* nevű városkája mellett fog a' Portugalliai tábor formáltatni, mellynek fő kormányja *Alafoens* herczegre vagyon bizattatva — *Porto*, avagy *Oporto* mellett is, az Interamnensis az az, a' *Duro*, *Minho* folyó vizek, és Atlanticumi tenger között fekvő Portugalliábanis egygy jó forma hadi sereg fog öfzve gyülekezni — *Algarbiában* öt regimentek vonattattak immár öfzve, mellyeket a' mint hallatik, *Oeynhauseni* Gróf fogja a' Frantziák ellen vezérelni — Jaj teneked Korazin! jaj teneked Betschajda! jaj tinéktek pártos Frantzia patriotak! mért ha úgy húllana is a' pénz szamotokra, mint a' manna az Arábiai pusztában bújdosó Ábrahám maradékáinak tartásokra, és ha úgy nevedne is közöttetek a' fegyvert fogható ifjúság, mint Sváb országban a' földialma, még is lehetetlen volna ennyi

hatalmas ellenségeitek ellen szerentsésen hadakoz-
 notok, 's félő, hogy úgy ne járjatok, mint az Éso-
 pus kutyája, a' melly a' folyó vizen által úsztá-
 ban a' foga között lévő húsnak árnyékat a' vizben
 meg látván, a' valóságot el vetette, 's az árnyék-
 hoz kapott, 's azonban semmit sem nyert. Így
 ti is azt gondolátok vala, hogy régi gyökeres
 törvényeiteknek fel forgatása, 's új constitutió-
 toknak fel állítása által arany hegyeket fogtok
 nyerni, boldogabbá teszitek mind Hazátokat, mind
 magatokat: azomban a' szabadság helyett szol-
 gaságba, szerentse helyett örökös szerentsétlen-
 ségbe, egy szóval meg lábolthatatlan veszedelem-
 be fogjátok magatokat ejteni — *Sero sapiunt*
Phryges, későre fogtok észetekre térni.

Austriai Belgiom.

Elegendőképen tudva vagyon előttünk, hogy
 a' hol meg félszelhették magokat a' vallás és ke-
 gyefség nélkül való Frantziák, ottan minden kin-
 tseiktől meg fosztották, sőt sok helyeken meg is
 szentségtelenítették a' templomokat. *Brüszszellel*
 is ekképen bántanak, és ugyan mérgesen meg is
 boszszontották a' lakosokat istentelen tselekedé-
 teik által. Ahozképest, hogy azoknak ellenek fel-
 gerjedett haragjokat egy kevelsé meg enyhítse
Dümourier General, onnan lett ki költözése előtt
 való napon vissza küldötte a' templomoknak
 kintseit, mellyeket el ragadoztanak katonái —
 A' Frantziáknak ki költözések után mingyárt ki-
 ásattatott, diribról darabra vagdaltatott, és meg-
 égettetett a' szemfény vesztő szabadságnak kö-
 zöttök fel emeltetett fája — A Ts. K. seregek-
 nek bé menetelekkor, rend kívül való örömet mu-
 tattanak a' várasnak lakosai, mellyet nemcsak
 öröm kiáltásokkal, hanem házaiknak olaj lámpa-
 sokkal való meg világosítása által is ki jelentet-
 tek — Örömmel emlegették törvényes uroknak,
II. Ferentznek, *Albert Saxoniai hertzegnek*, 's *Kris-
 tina fő Hertzeg alszozonynak* neveiket — Most,

most érzik valójában, minémü különbség legyen a' törvény által mérseklett, szelid, és zabolátlan szabattsággal ketsegtető uralkodás között — Dél után *Károly* fő Hertzeg is bé ment a' városba, és meg jelenvén a' Sz. Gudula templomában, örömmel éneklette a' jelenlévő sokasággal a' *Téged ditsirünk Úr Isten* hálaadó enéket. Az isteni tiszteletnek végződése után, ki nyílt kotsiba ülven, minden nevezetes úttzáit bé járta a' városnak, mellyekben rend kívül való örömmel fogadtatott a' lakosok által ez a' magat mindenekkel egyaránt kedveltető ifjú fejedelem.

A' Belgyiomi Rendek köből faragtatták ki, minap el húnyt Igazgatójoknak *Károly* Lotharingiai hertzegnek képét, és azt örök emlékezetnek okáért a' Brűzszeli piatzra helyhezgették. Ezt az emlékezet követ is ki mozdították a' Frantziák helyéből, de tsak úgyan el nem rontották. *Koburg* fő vezér reménytelen örömet akarván *Károly* fő hertzegnek felséges Urunk testvér ötsének szerezni, éjjel akarta azt előbbi helyére vitetni, 's fel emeltetni. Mellyet ezre vévén a' hajósoknak birái, esedező levelet nyújtottanak bé Pr. *Koburnak*, és arra kérték ötet, hogy mivel azon oszlop követ annak első fel állításakor is, u. m. 1775 esztendőben, ök huzták a' királyi piatzra (igy neveztetik a' Brűzszeli fő uttza, a' hol vagyon a' fő Kórmányozónak lakó palotája is), mostanis rendkívül való szerentséjeknek fogják tartani, hogyha azt előbbi helyére visszra vonhatták. Örömmel tellyésétette kívánságokat Austriának herosa, és Martiusnak 26. napján, dél után négy órakor katona muzsika harsogás alatt vonták azt oda a' jó szivü hajósok. Leheletlen a' népnek örömét le irni, mellyet mutatott meg hólt kedves Kórmányozójok kö oszlopának látasán — Illyeten értelmü frantzia fel irás fog annak alsó részére metztzettetni: *Ezt a' faragott kö képet, háladatos öseink emelték fel Károly Lotharingiai hertzegnek, A. Belgyiom fő kórmányozójának, a' Bel-*

gák attyának és barattyának, Boldog Aszszony Hav. 17. napján 1775 esztendőben. A' pártos és istentelen emberek le rontották azt Boldog Aszsz. havának 13. napján; a' Belgoknak hivesége és szeretete ismét fel emelte azt Bötjmás havának 26. napján 1793 eszt.

Hollandia.

A' szövetséges Belgyiomnak segítségére rendeltett Anglus seregek Martiusnak 19. napján érkeztenek a' Helvoeti ki kötő helybe, néhány nap mulván a' többi is oda fog érkezni. Egygy Angliai kapzsi hajó is érkezett oda, melly a' Dunkerkai *Triton* nevű kapzsi frantzia hajót meg sebesítvén, az azon lévő embereket maga hajójába vette bé. Ez az Angliai kapzsi hajó szabadította meg azon Rhotomágumi Amsterdám féle utazó hajót is, melylyet az említett hajó meg győzvén, el fogott. *Cosby* Angliai hajós kapitány meg parantsolta kapzsi hajóinak, hogy a' Hollandiába utazó Dániai hajókat szorgalmatos vigyázatra serkentenék; más-ként lehetetlen lenni nekik a' frantzia kapzsi hajóknak kezeiktől meg menekedni.

Német Birodalom.

Bötjmás havának 30. napján *Hanauban* költ levélből azt olvassuk, hogy a' táborba rendeltett Ts. K. artilleriának második osztálya az előtt harmad nappal szerentsésen oda érkezett, melly is 8. tizennyóltz, 22. tizenkét font golyóbisok ágyúkból, 4 tiz, 4 hét fontos Haubitzákból, azon kívül, tsak nem 200 muntitiós szekérből állott. Egy 68 foból álló pattantyús sereg, két fel-és hat all officier kísérték azokat. — A' Prussiai pattantyús műhelyhez is, tsak nem minden napon, sok puska porral, golyóbisokkal, és ónnal terhelt szekerek érkeznek Magdeburgból és Hálából. Illyetén hadi eszközökkel meg terhelt, és rész szerént hat, rész szerént nyóltz ló által vona-

tott 184 szekerek mentenek oda. Az Anspachi Marchionatusból is sok apró fegyverbe, ágyúba, és haubitzákba való golyóbisok vitettnék oda hajókon. s. a. t.

Moguntziában nevezetes szakadás támadott a' lakosok között. Egygyik, 's értelmesebb része inkább oda hagygya rokonait, házát, 's örökségét, mintsem a' szemfényvelztő Frantzia szabadság által meg engedné magát részegitetni. Másik és esztelenebb része frantzia németté változott, bé vette a' frantzia Constitutiót, sőt *Custine* protectiója, avagy védelmezése alatt, egy N. Gyűlést állított fel maga között. — Ez a' meg bódúlt emberekből álló gyülekezet nem tekintvén a' Frantzoknak kétséges környül állásaira, azt végezte Mártiusnak 25. napján, hogy a' Frantzia nemzetel magát egyesittse, és ugyan akkor három biztosokat választott tagjai közül, olly véggel, hogy őket Párisba küldvén jelentse végzéseknék summáját, az az, a' Frantzia új constitutiónak lett bé vételét, és azon nemzettel lejendő egygyesülhetésekre való kivanságát. Ezek a' Párisba rendeltetett biztosok *Forster*, *Potocki* és *Luchs*, kikkel egyetemben a' Párisi N. Gyűlésnek biztosa is visszfa fog menni. — A' Moguntziai N. Gyűlés 100 tagokból áll, a' kik két tallér diurnumot, az az, napi fizetést kapnak. Reggeli 8 órakor kezdik, 's dél után egy órakor végzik üléseiket, és gyakran egymás haját tépik a' szép egyefség miatt. Mártiusnak 24 napján égnéhány ezer emberrel ment a' Prussiai király látogatásokra, és nem sokára meg fogja ezeket a' frantzia németeket vendégelni. Már is el kezdette a' kemény ágyuzást, 's visszfa tólta a' Frantzia elől álló vigyázatokat. Ide érkeztek immár a' Saxoniai segítő seregek is, mellyek egygyesítettvén a' Prussusokkal hadi rendbe állottak, 's meg visgáltattak a' király által. — A' jó indulatú lakosokat mind ki üzik a' Frantziákká lett Moguntziaiak magok közül.

Frantzia Ország.

A' Frantzia nemzet elmétségének, de egy-
szersmind héjábavaló gondolattyainak, eleitől
fogva elég próbáit tapasztaltuk. Mostani kétsé-
ges környülállásai között sem nyugszik elméské-
gével, hanem hol egy, hol más találmányokat
szül e' világra. Leg közelebb egygy különös jád-
zó kártyának nemét talált képzelt szabattsághoz
ragafzkodott indulattyának ki nyilatkoztatására.
E' között a' talált kártya között se király, se dá-
ma, se szolgál nintsen, hanem azok helyett az el-
méskégnak, szabattságnak és egyenlőségnek sym-
bolumai avagy szerei, mellyek, valamint a' kár-
tya között a' király, dáma és szolgál az egy sze-
mű kártyának, úgy ezek is a' törvény alá vagy-
nak vettelve. A' király helyett a' hadakozásnak,
békeségnek, mesterségeknek, és kereskedésnek
szerei; a' dámák helyett a' vallásban, házasság-
ban, könyv nyomtatásban, és mesterségeknek gya-
korlásában való szabattság vagyon. Évvel az új
módi kártyával mulattya magát éjjel nappal a' Párisi
héjjábavalóság, ehez ragafkodik mint jövendő-
béli boldogságának symbolumához, ezért akar él-
ni és halni. Talám ugyan előre meg érzette,
hogy a' Frantzia újonnan született köz társaság
is csak játék, és nem valóság!

Eszte de je leszen, a' miolta *Dümourier*, e'
világnak közönséges piatzára ki álván, csak nem
minden napon nyelveinken forog, csaknem min-
den nap újabb szinben szenlélyük ötet — Még
is kévesen vagynak közöttünk, a' kik ezt a' Fran-
tzia nemzetnek szemefényét valójában esmérnék
— Nemtelen és közép rangú szülektől született e'
világra. Mingyárt első ifjúságában sok jeleit mu-
tatta a' természetből nyert gazdag tálentomainak.
Iskolainak végzése után prokátorságra adta ön-

nön, magát, és sok szerentsével folytatta ezen hivatalyát. Az Amerikai 13 tartományoknak Angliától lett el pártolások miatt 1776 eszt. támadott háború alatt életének modját meg változtatta, és számos Frantzia hadi tisztekkel együtt Amerikába menvén, kardot kötött oldalára, 's egész obesterségig ment elő — Illyén rangal fel ékesítette tért vilzfa hazájába, 's azóltatól fogva hol polgári, hol hadi szinben mutatta magát e' vilagnak. Egy nem utólsó vólt ő azok közül, a' kik a' Frantzia új constitutiót koholtak, 's a' kik az országnak régi alkotmányat fel forgatták. Az alatt, hogy *La Fayette* és *Lukner* kórmányozták a' frantzia pártos seregeket, ő Praesese, az az elő ülője vólt a' N. Gyűlésnek. *La Fayette*nek el fogattatása után, ő választatott fő kórmányozásra mint igen ravasz, fortélyos, és a' hadimestersegben is nem szinte járatlan ember — Kevés ideig szolgált is neki a' szerentse, és addig imádta is ötet nemzete; de most már hajótörést szenvedétt szerentséje miatt útalatba ment hazafiai előtt — Az iratik felőle, hogy minekutánna Brüsffel és Lovanium között hátrálni kezdett vólna a' Frantzia sereg, Generalis forma ruháját le vetvén köz katona köntösbe öltözött, 's allott a' nemzeti gardistáknak rende közzé. Könnyen meg lehet engedni egy olly vakmerő, 's győzedelmet szomjúhozó hadi vezérről, a' ki minden ki gondolható eszközzel él kormánya alatt lévők szeretetenék, 's bizodalmának meg nyeresére, és meg bátorításokra. Halván *Valence* és *Miranda* Frantzia Generaloknak *Aquisgranum* és *Mastricht* alatt lett meg veretések, illyen értelmű levelet küldött a' Frantzia seregekhez: „Kedves vitéz társaim, „ barátim, fiaim vesztettetek, 's úgy láttzik, „ hogy közönséges társaságot illető nagyra vágyó „ gondolatotok, győzhetetlen bátorságtok, mely- „ lyek mind eddig győzedelmessé tette nek enge- „ met, egy két szempillantásig meg kisebbült. A' „ ti restségtek ennek a' zürzavarnak az oka, a' melly „ titeket okosabbakká, 's vigyázóbbakká fog,

„ tenni. Kéttzerte erősebbek vagytok az ellen-
 „ ségnél, melly titeket álló helyetekből hátra
 „ nyomott — Épen az az ellenség ez, mellyen
 „ mi Campagniában és Belgyiomban győzödel-
 „ meskedtünk. Jusson eszetekbe, hogy mi tsak egy
 „ marokni sereg valánk, meg is fityet vetettünk
 „ *Grand-Prez* és *Menehould* mellett 80 ezer főből
 „ álló ellenségnek — Még mostis régi Generál-
 „ lyaitok kórmányoznak titeket, ezekbe velsétek
 „ mostanis bizodalmatokat, hogyha a' Mósa vi-
 „ zén által menni akaránd az ellenség, kaptsol-
 „ lyátok öszve batallionnyaitokat, ha bajonetátok
 „ el hűll, énekellyétek á' Marsiliai hymnust, az
 „ az, kardal rohannyatok ellenségeitekre, 's gyö-
 „ zödelmeskedni fogtok. Nyóltz napnak folyása
 „ alatt három, ágyúkkal meg rakatott, és viz ár-
 „ ral be boritatható hollándiai erős várak, u. m.
 „ Bréda, Klundert és Gertrüydenberg hódolta-
 „ nak meg a' hadakozásnak mesterségében még
 „ gyakorlatlan Frantzia sereg hatalmának, ebből
 „ tanullyátok meg kötelefsegeiteket, ti, kik még
 „ eddig mindenkor győzödelmeskedtetek — Egy-
 „ néhány napig még nem mehetek hozzátok, hogy
 „ tábori eleséget, fegyvert, eszközöket, pénzt, és
 „ új szövetségeseket vihetnék. Rövid időre hagy-
 „ talak el benneteket, de azomban szüntelen vigyá-
 „ zok réátok. Generállyaitok, kiket én neveltem,
 „ kik barátim, parantsolatim után halgatnak —
 „ Szégyenellyétek, hogy tsak egy szempillantásig
 „ is el felejtkeztetek magatokról és bátorságtok-
 „ ról — Felejtkezzetek el mint közönséges tár-
 „ saságból valók, magatokról. A' boszszúállás-
 „ ról gondolkozzatok, és, vagy hallyatok meg
 „ szabadon, vagy győzödelmeskedjete. Úgy sze-
 „ retlek titeket, mint a' jó atya gyermekeit.

Dümourier Generál.

Akármint igyekezzen *Dümourier* et consortes
 a' nép és katonaság szivének meg nyerésében,
 nem hiszem, hogy a' szabadtságának fája közöt-
 tők gyökeret verhessen, 's édes gyümöltsöt terem-

helsen. Sem a' tetejébe függesztetett sapka, sem a' körülötte való bolondos tántz nem fognak annak életet és elevenséget adni. Tekintsenek az el múlt idökre a' Frantzia patrióták, olvassák meg, e' világ történeteinek könyvét a' historiákat, meg fogják tapasztalni, minémü gonosz következései szoktak a' revolúcióknak lenni, melly kevés törvénytelen ségen épített alkotmánynak lehetett állandósága. Talám ugyan az északi Amerikai szabad tartományoknak példája nyújt nékiek reménységet. Nagy különbség vagyon e' kettö között, az anya ország Anglia magának hagyatott pártos leánya ellen viselt hadakozásában; ellenben egész Európa fegyverbe öltözött a' Frantzia zemzet ellen, akármelly felé tekintsen, sohol sem találhat magának menedék helyet. Ezer 's több mélföldet kellett a' tenger háborgó vizeinek hátán mázskálni, mig elégséges katonát, fegyvert, tábori eszközöket, eleséget küldhetett Anglia az Amerikai lakosok ellen, mig itten öt hat ezer embert öszve gyűjtött a' Parlamentom, addig száz ezret is fel fegyverkezett az el hajlott Amerika. Itten, Georgiát ki vévén, minden tartományok égyet értettenek, egy szivel lélekkel iparkodtanak a' nékiek tett boszszúságnak el háritásában, nem vallástalanságon, nem Isten tiszteletére rendeltetett egyházaknak meg szentségtelenítésén, nem a' lelki pásztoroknak hazájokból való ki üzettetéseken s. a. t. építettek constitúciójoknak szegelet kövét, hanem kégyefségen, hiten, valláson, jámbor életen, és szomszédgyaikkal való jó harmónián. Nem tették magokat e' világi fejedelmek előtt gyülölségesekké, mint a' Frantziák, nem küldötte nek idegen országokba tsábitó apostolokat, senki nyakába nem kötötték erőszakosan a' szabattságról való értelmeket, Spanyól, Frantzia, söt az Orosz birodalomnak szivét is magokhoz hóditották velek szerzett barátságok és kereskedések által. Ellenben a' Frantziák az egész világot ellenségeikké tették, egész Európa ellen hadat indítottanak. Lehetetlen, hogy ból-

dogúlhasanak. Sok osztályokban ki ütött immár a' hazafiak között támadott háborúnak régtől fogva lappangó tüze. Kis Britanniában, Frantzia országának egy nevezetes tartományában valósággal Contra-revolúció vagyion. Az onnan Párisba érkezett biztosok, tudtára adták Mártiusnak 23. napján a' N. Gyűlésnek, hogy a' Fr. új constitutióinak ellenségei *Montagne*, és *Clifson* környékét el foglalták, és sok patriótákat meg öltenek a' közönséges hivatalt viselők között. Rendelt ugyan azoknak meg zaboláztatásokra a' N. Gyűlés fegyveres embereket, de a' kiket a' Contra-revolúciónak tagjai meg támadván, rész szerént el üztenek, rész szerént pedig meg öltenek. Nemcsak elegendő fegyverek, hadi eszközök, hanem a' hadi mesterségben gyakoroltatott tisztyeik és vezérjeik is vagynak. Az ellenek küldetett *Marce* Generált is vízfza nyomták, embereit el vesztegették, és immár 15 mélföldnire tartó vidéket foglaltanak el. Mártiusnak 21. napján tartatott ülésben egygy *Nantesből* jött, kedvetlen értelmű levél olvastatott el, mellynek summája e' vala, hogy 40 ezer Contra-revolúciónálisták szállották meg Nantest, és külömb-külömb-felé kegyetlenségnek nemeit gyakorlottanak a' Patrióták ellen. Több illy szomorú értelmű levelek is érkeztenek a' N. Gyűléshez, melylyekből ki tettik, hogy az új Constitutió ellenségeinek száma naponként öregbül, és hogy sok nationalis katonákat küldöttek a' más világra. A' *Ligeris* és *Mediana*, (Loire és Mayenne) folyó vizek mellett fekvő osztályoknak Előjárói, egy kevéssel örvendetesebb hirekkel élelsgették a' N. Gyűlésnek szivét: mindazonáltal ök is megvallották, hogy a' Fr. Köztársaság ellenségeinek száma könnyen réá megyen 20 — 30 ezer emberre, a' kik sok vidékeket és puskapor táarakat meggyújtottanak; 's az által sok házakat vettettek a' levegő égbe.

Az Austriai Belgiomból és a' Rajna mellől küldetett levelek tele vagynak a' Fr. hadi sere-

geknek szerentsétlenségéről jelentett hirekkel, a' *Dümourier* kormánya alatt lévök között támadott nyughatatlansággal, zúrzavarral, és béketelenséggel. Ahozképest azt a' végzést hozta Martiusnak 24 napján a' N. Gyűlés, hogy *Miranda* Generalis fogattafson meg, és vitettefesen számadásra a' népmzet képét viselök eleibe — Rövid időmúlván, hasonló szerentsétlenség fogja *Dümourier*ért érdeklenni, kiváltképen most, a' midön néhány nyomtatott leveleiben kárhoztatta a' N. Gyűlésnek azt a' végzést, melly által az Austriai Belgyiomnak régi gyökeres constitutióját el törölte, és az által egészlen el idegenitetette a' lakosokat a' Frantzia nemzetnek égyefségétől.

Bournonville hadi Minister egy levelét közölte *Dümouriernek* a' N. Gyűléssel, mellyben a' Frantzia tábornak Belgyiomból lett ki meneteléről, és a' Közönséges Társaságnak határaihoz való közelgetéséről telzen jelentést. Maga is szükségesnek lenni itili ő azt, mindazért hogy a' szüntelen való nyughatatlanság miatt el lankadott nép magát ki pihénhese, mindazért, hogy a' hadi fenyték, rend, törvény, Előjáróikhoz való engedelmség, mellytől függ a' hadi népnek szerentses vagy szerentsétlen dolga, közöttök erős lábba állitafson.

A' Sequanai osztályba küldetett, és onnan vizsza is tért biztos, nemkis örömet okozott a' N. Gyűlésnek avval a' jelentésével, hogy *Chantillyben* egy föld alatt való rejtek, és abban egy milliom livrát érö ezüst 's arany edények, és drágaságok találtattanak, mellyeket *Conde* hertzeg rejtetett oda hazajából lett ki menetelekor, és hogy immár abból 2208 font ezüst vagyon útban Páris felé. z) *Meg lehetös szükségé is vagyon arra a' Jakobinusoknak.*

z) Chantilly egygy igen nevezetes városka Frantzia szigetébe (*Isle de France*) Paristól nyöltz

Szala Vármegye.

Múlt héten, egy említett Megyében lakó úri
 ázszonyságnak, nekem régi esmérős jó ázszo-
 nyomnak levelét vólt venni ízerentsém, mellyben
 következendő érzékeny magyar versek valának a'
 bé iktatás végett bé zárva:

Sajnáld Uram veszedelmét Te keresztény fiadnak,
 Oh boszszúld meg tsúf esetét a' Frantzia királynak,
 Kinek fejét vette, éltét el végezte
 A' meg bódúlt közönség;
 Nézzed mit tselekszik,
 Bűnökben mint úszik
 A' meg vakított község.

Meg vetette kegyelmedet, felejtí Felségedet,
 Gonofzságokat tselekszik, tapodja szent nevedet;
 A' mit néki adtál, Mennyből néki nyújtál
 Veti hóhér pallosra!
 Nem nézi felségét,
 Sem koronás fejét
 Oh ki teszi kotzkára!

Rontya jeles törvényeit, élhelsen szabadságban,
 Hódította más nemzeteket, legyenek hasonlóban,

*orányira, a' melly 1661 esztendőtől fogva a'
 Conde Hertzegi Háznak birtokában vagyon —
 Egygy igen szép múlató palota, a' mellett kert,
 szökő kútak, tágas erdő, és vadas kert vagy-
 nak ottan. Az itten neveltetett ménesnek és
 ló istallónak nem találtatott Frantzia ország-
 ban párja. Ezen kívül az oda való természeti
 dolgok tára is figyelmetességet érdemel, mely-
 nek a' minap meg ölettetett Sveciai király 1774
 esztendőben 660 darabból álló mineras darabot
 ajándékozott. Ennekfelette ama hires Fran-
 zia Connetablesnek, az az első rangú és melto-
 ságú embernek Montmorencynek oszlopa által
 is emlékezetessé tétetett ez a' váraska.*

Mert latra vetheti, ki ki el hiheti
Törvény tsak raboskodás,
Minden nemzeteken,
Földi szegényeken
Királyi uralkodás.

A' természet azt kívánnya, mondgya minden sza-
vában,
Égyik olyan mint a' másik, vallya egy átallyában,
Legyen ambár király, fellyebb, vagy alább áll
Élhessen az szabadon,
Nínts földön örökség,
Itt vagyon külömbség
Maradjon mind állandón.

Édes Atyánk ne szenvedjed kevélységét a' Frantznak,
Tetteiben fel puffadott, vért szívó oroszlának,
Tompítsd meg fegyverét, alázzad emberét,
Roszsz igyekezetében;
Mútasd, hogy király vagy,
És hogy hatalmad nagy
E' földi kerektségben.

Mutasd azt is égyetemben, királyok küldötteid
Hogy szemelsen vezérellyék törvénnel Te hiveid'
Igazi választás, Égyenlő fel osztás
Tsak égyedül rajtad áll,
Égyik vagy a' másik,
Harmadik négyedik
Hogy lehessen a' király.

Mi pediglen helyheztettyük benned reménségünket,
Igaz szívből magasztalunk, imádunk Teremtönket,
Miuden tetteinkben, jártunkban költünkben
Hiven ditsérünk Téged;
Királyunk szerettyük,
Azt mi meg nem vettyük
Éltelise Istenséged!

Élegyes Tudositások.

Pr. *Koburnak* Fels. Urunkhoz e' mostan fo-
lyó hólnapnak második napján írott leveléből ö-

römmel értették, hogy hadi Tármaster Gr. *Clairfait* Dornickból is szerentsélsen ki üzte a' Frantziákat, és hogy rendkívül való vigsággal fogadták oda bé ment seregeinket a' lakosok. *Michajlevich* Obester egy nagy magazinumot és 12 ágyut nyert el az ellenségtől Brüggen, Flandriának városában. — *Myllius* Obester szabad ki menetelt engedvén *Antverpiából* az ott rekesztetett Frantziáknak, négy compánia őriző katonákat helyezettett a' várba, maga pedig által vezette könnyű seregét a' *Scaldis* vizén. — *Mons* várasa is meg szabadult meg únt vendégeitől Mártiusnak 27. napján. Annakelőtte két nappal elébb állottak a' Frantzia gondolkozású klúbisták, és előjárók, jól meg tömvén pénzel erfényeiket, mellyet erőszakosan vontanak a' lakosokon. Ottan is le vágattatott, 's tüzre rakatott a' szabattságnak fája. Trupponként ment ki a' nép szabadítójoknak a' Ts. K. seregeknek eleibe. *Wurmser* Generalis is meg lehető előmenetelt tett a' Rajna mellett, és Aprilisnek 2-ik napján el foglalván *Germesheimot*, G. M. *Fürstenberg* hertzeget ki küldötte a' Hert és Belheim faluk között feküdt Frantziáknak visgalására, a' ki meg támadván azokat, 300 embert le vágott 60. pedig el fogott közzülök.

* * *

Jelentetik az itten, sőt Hazánkban lakó magyar uraságoknak, hogy itten két hajó forma, szép festékű vas tollakon függő kotsik vagynak eladni valók, a' kinek kedve lenne azoknak megvételekre, vagy személlyesen, vagy commissiónariusaik által meg szemlélhetik, 's visgalhattyák azokat. A' kotsik az úgy nevezett *Wéhlinger* utzába, a' *Sutter* kertében Nro. 136 lakó szekergyártónál vagynak le tétetve, jó árron meg lehet azokat szerzeni.